Asia: U6/2017

Liikenne ja viestintävaliokunnalle
LiV@eduskunta.fi

Yleisradio Oy:n asiantuntijalausunto AV-direktiivin muuttamista koskevan valtioneuvoston U-jatkokirjelmän UJ 6/2017- U 50/2016 johdosta

Yleisradio kiittää mahdollisuudesta saada kommentoida valtioneuvoston U-jatkokirjelmää UJ 6/2017 vp AV-direktiivin muuttamista koskevasta ehdotuksesta.

Yleisradio pitää AV-direktiiviä toimintansa kannalta keskeisenä direktiivinä. Direktiivin alkuperämaaperiaatteen säilyttäminen on tärkeää. Periaate on keskeinen sisämarkkinoiden toimivuuden ja rajat ylittävien audiovisuaalisten palvelujen tarjonnan kannalta.

Yleisradio tukee U-jatkokirjelmässä UJ 6/2017 esitettyä Suomen kantaa ja pitää kirjelmässä esitetyn mukaisesti tärkeänä, että audiovisuaalisia mediapalveluita koskevaa sääntelyä tarkastellaan uudelleen muuttuneessa toimintaympäristössä. On tärkeää yhdenmukaistaa mediapalveluja koskevaa sääntelyä ottaen huomioon markkinoilla, kulutuksessa ja teknologiassa tapahtuneet muutokset. Sääntely tulee sovittaa alan kehitykseen ja jatkuvasti muuttuviin olosuhteisiin.

Yleisradio katsoo, että kaikkien toimijoiden tasavertaisen kohtelun tulee olla lähtökohtana direktiivin uudistamisessa. Sääntelyn tulee koskea tasavertaisesti kaikkia audiovisuaalisia palveluita, joiden toiminta merkittävässä määrin kohdistuu eurooppalaiseen yleisöön. Minkään toimijan ei tule saada olennaista etua suhteessa muihin audiovisuaalisten markkinoiden toimijoihin siksi, että sisällöltään samankaltaisen palvelun tarjoamisessa käytetään erilaista teknologiaa tai jakelualustaa kuin perinteisissä mediapalveluissa.

Perinteisten mediapalveluiden ja internetin välityksellä tarjottavien ns. uusien mediapalveluiden sääntelyn tulee perustua toimijoiden tasapuoliseen ja yhdenvertaiseen kohteluun. Sääntelyä on tärkeää uudistaa siitä lähtökohdasta, että perinteisiin mediapalveluihin ei kohdisteta ankarampaa sääntelyä kuin vastaavia palveluja internetissä tarjoaviin uudempiin yrityksiin. Markkinoiden kilpailuasetelman tulee olla tasapuolinen.

Yleisradio pitää mahdollisena purkaa sääntelyä muun muassa luopumalla eurooppalaisen tuotannon kiintiöstä. Määrällisten kiintiöiden asettamisen ei tulisi olla ensisijainen keino edistää eurooppalaisia sisältöjä.

Yleisradio pitää kuitenkin riippumattomien tuottajien ns. indie-kiintiötä toimivina. Indie-kiintiön säätäminen direktiivissä EU-

tasolla edistää kulttuurista moninaisuutta tukemalla riippumatonta tv-tuotantoa Euroopassa koko yhteismarkkinoiden alueella. Tämä tulee myös mahdollisuuksia monipuolistaa ohjelmahankintaa ja voi tarjonnan lisääntymisen ansiosta osin myös alentaa ohjelmien hankintakustannuksia Suomessa. EU-tasolla säädetty kiintiö on omiaan tukemaan eurooppalaisen av-tuotanto-osaamisen tasoa av-teosmarkkinoiden globaalissa kilpailussa. Kiintiö tukee myös suomalaisten av-sisältöjen kansainvälisen vientikaupan laajenemista.

Yleisradio pitää toimenpiteitä lasten ja nuorten suojelemiseksi sekä vihapuheen torjumiseksi tärkeinä. Yleisradio pitää johdonmukaisesti toteutettua ja toimivaa itsesääntelyä sekä medialukutaidon ja mediakasvatuksen kehittämistä tehokkaimpina keinoina tämän päämäärän toteuttamiseksi.

AV-direktiivi sisältää myös keskeisiä sananvapautta koskevia säännöksiä, jotka turvaavat kansalaisten oikeuden vastaanottaa tietoa. Jäsenvaltioiden mahdollisuus laatia yhteiskunnallisesti merkittäviä tapahtumia koskeva lista mahdollistaa kansalaisten tiedonsaannin esimerkiksi merkittävistä urheilutapahtumista. Lyhyitä uutisraportteja yleisöä suuresti kiinnostavista tapahtumista koskeva säännös turvaa tiedonsaannin kansalaisia kiinnostavista uutistapahtumista. Näitä säännöksiä ei ole esitetty muutettavaksi. Yleisradio pitää säännösten säilyttämistä tärkeänä. Suomen on syytä tukea aktiivisesti säännösten säilyttämistä, mikäli kysymys säännösten säilyttämisestä nousisi esille direktiivin muutosten valmistelussa.

Kansalaisten sananvapautta turvaa myös direktiivin johdantokappaleeseen ehdotettu lisäys, jossa nostetaan esille jäsenvaltioiden mahdollisuus turvata yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palveluiden löydettävyys ja kansalaisten pääsy sisältöihin. Yleisradio katsoo, että tällaisten palveluiden tulisi olla kansalaisille helposti saatavilla ja löydettävissä.

Helsingissä 10.5.2017

Katri Olmo
Lakiasiainjohtaja
Yleisradio Oy